
Zverejnenie maturitných tém - SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA Školský rok 2022/2023

Každé maturitné zadanie obsahuje dve úlohy a súvisiace východiskové texty.
Prvá úloha obsahuje učivo zo slovenského jazyka. Druhá úloha obsahuje učivo z literatúry.

Charakteristika úloh maturitných zadaní

Úloha č. 1 – Úloha je zameraná tak, aby žiak pri odpovedi prejavil pripravenosť komunikovať v štátnom jazyku, schopnosť jazykovo, kompozične a stylisticky analyzovať a interpretovať text a znalosť teoretického systému slovenského jazyka v rozsahu určenom katalógom cieľových požiadaviek a vzdelávacím štandardom. Zároveň má žiak preukázať schopnosť pohotovo reagovať na podnety, argumentovať a kriticky hodnotiť text; uplatňuje sa forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie.

Úloha č. 2 – Úloha je zameraná na schopnosť analyzovať, interpretovať a esteticky hodnotiť umelecký text a pritom uplatňovať vedomosti z literárnej teórie a literárnej histórie; uplatňuje sa forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie.

Všeobecné pomôcky

Krátky slovník slovenského jazyka
Synonymický slovník slovenčiny
Pravidlá slovenského pravopisu

Konkrétne pomôcky ku maturitnej skúške zo slovenského jazyka a literatúry

Jazykové a literárne texty pri každom maturitnom zadaní
Obrázkové ukážky pri maturitnom zadaní
Slovník cudzích slov

Hodnotenie:

- Predmetová maturitná komisia hodnotí obsahovú kvalitu a úroveň jazykovej kultúry, t. j. jazykovú a gramatickú správnosť odpovede, rozsah slovnej zásoby, stylistickú pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti.
- Každá úloha maturitného zadania sa hodnotí stupňom prospechu 1 až 5.
- Váha hodnotenia jednotlivých úloh je 1 : 1. Pri výpočte stupňa prospechu sa používa vzorec

$$z = \frac{z_1 + z_2}{2},$$

pričom z je po zaokrúhlení výsledný stupeň prospechu a z_1 je stupeň prospechu za úlohu č.1

Príslušný vzorec je určený predmetovou komisiou pre jednotlivé triedy podľa formulácie maturitných zadaní.

Maturitné zadania – SJL na zverejnenie:

1. Informácia, zdroje informácií, spôsoby záznamu textu
Tragédia v starovekej antike
2. Obohacovanie slovnej zásoby, tvorenie nových slov
Staroslovienska literatúra (veľkomoravské obdobie)
3. Morfológia, slovné druhy a gramatické kategórie
Humanizmus a renesancia - W. Shakespeare a jeho vplyv na drámu
4. Ohybné slovné druhy
Baroková literatúra na Slovensku - H. Gavlovič: Valaská škola-mravív stodola
5. Lexikológia, slovo, slovná zásoba národného jazyka
Komická dráma v literatúre
6. Vetné členy, vetný základ, sklady
Klasicizmus v slovenskej literatúre - idea všeslovanskej vzájomnosti
7. Veta, vety podľa členitosti, obsahu a zloženia
Významní literáti pochádzajúci z nášho regiónu v kontexte slovenskej literatúry
8. Jazyk ako systém, jazykoveda, slovanské jazyky
Slovenský literárny romantizmus - štúrovská generácia
9. Opisný slohový postup, opis a charakteristika
Romantizmus vo svetovej literatúre
10. Funkčné jazykové štýly, textotvorný (štýlotvorný) proces
Romantizmus a realizmus v slovenskej literatúre
11. Neohybné slovné druhy
Realizmus a realita vo svetovej literatúre
12. Zvukové jazykové prostriedky, prozodické vlastnosti reči (intonácia)
Obraz dediny v diele druhej vlny slovenských realistov
13. Systém slovnej zásoby národného jazyka
Satira a humor v slovenskej literatúre od realizmu po súčasnosť
14. Súvetie
Realizmus v slovenskej literatúre
15. Výklad, výkladový slohový postup, logické postupy vo výklade
Vplyv literárnej moderny a avantgardy na slovenskú medzivojnovú poéziu

16. Rečnícky štýl, jeho znaky a žánre
Slovenská medzivojnová dráma
17. Administratívny štýl a jeho znaky, žiadosť, štruktúrovaný životopis.
Literárna postava v slovenskej a svetovej literatúre
18. Hovorový štýl, útvary bežnej komunikácie
Vývin románu v slovenskej literatúre
19. Základné slohové postupy a ich žánre
Lyrizovaná próza v slovenskej medzivojnovovej literatúre
20. Úvaha
Prvá svetová vojna vo svetovej literatúre, stratená generácia
21. Umelecký štýl, znaky, funkcia a žánre
Retrospektívny kompozičný postup
22. Správa a oznámenie
Psychologický a sociálny román v slovenskej medzivojnovovej próze
23. Jazyková komunikácia, druhy a princípy komunikácie
Téma lásky v slovenskej a svetovej literatúre
24. Vývin a kodifikácia slovenského jazyka
Zobrazenie ženských postáv v dielach autorov slovenskej literatúry
25. Moderná komunikácia – reklama, vizitka a inzerát
Slovenská próza po roku 1945
26. Národný jazyk a jeho formy
Obraz druhej svetovej vojny v slovenskej literatúre po roku 1945
27. Tvorenie viacslovných pomenovaní a nepriamych pomenovaní, frazeologizmy
Literatúra ako umenie, literárne druhy a žánre, ľudová slovesnosť
28. Masmediálna komunikácia, publicistický štýl
Hlavná postava otec v svetovej literatúre – Lakomec, Otec Goriot
29. Rozprávanie, rozprávaci slohový postup
Slovenská poézia po roku 1945 - M. Válek a M. Rúfus, J. Urban-pop-poézia
30. Zvuková a grafická stránka jazyka, pravopis slovenského jazyka
Periodizácia literárneho vývinu od najstarších čias po súčasnosť

V Tvrdošíne, 15.05.2023

Ing. Viliam Gerčák, riaditeľ školy